

چکیده

به منظور بررسی اثر قارچ‌کش و تنظیم‌کننده‌های رشد بر ریشه‌زایی قلمه‌های نیمه خشبی فیکوس آمستل، آزمایشی فاکتوریل بر پایه طرح کاملاً تصادفی با ۲۰ تیمار در شرایط گلخانه با دمای ۲۵-۲۲ درجه سانتی‌گراد و رطوبت ۷۰-۸۰ درصد اجرا گردید. تیمارهای آزمایشی شامل اکسین در ۵ سطح (۰، ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA، ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA، ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA + ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA) و سه نوع قارچ‌کش بنزیمیدازولی شامل (۲ میلی‌گرم در لیتر بنومیل، ۲ میلی‌گرم در لیتر مانکوزب و ۲ میلی‌گرم در لیتر کاربندازیم) بودند که در ۴ تکرار به کار گرفته شدند. در این بررسی درصد ریشه‌زایی، طول بلندترین ریشه، قطر ریشه، حجم ریشه، وزن تر و ماده خشک ریشه و همچنین مقدار کلروفیل a، b و کل برگ مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد که سطوح مختلف قارچ‌کش و اکسین روی همه صفات مورد بررسی نسبت به شاهد برتر بوده‌اند؛ بطوری‌که همه تیمارها بجز تیمار شاهد موجب ریشه‌زایی صددرصدی قلمه‌ها شدند. بلندترین ریشه (۲۷۹/۹ میلی‌متر)، بیشترین قطر ریشه (۲/۶۳۵ میلی‌متر)، حجم ریشه (۲/۳۲۵ میلی‌لیتر)، مقدار کلروفیل a (۱/۶۳۸ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر)، کلروفیل b (۰/۶۸۳ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر) و کلروفیل کل (۲/۳۲ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر) متعلق به تیمار مانکوزب × " ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA + ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA" بود. کمترین طول ریشه (۸/۴۹ میلی‌متر)، قطر ریشه (۰/۳۲ میلی‌متر)، حجم ریشه (۰)، کلروفیل a (۰/۳۰۷ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر)، کلروفیل b (۰/۱۲۲ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر) و کلروفیل کل (۰/۴۲۹ میلی‌گرم در هر گرم وزن تر) متعلق به تیمار شاهد بود. کمترین و بیشترین وزن تر ریشه به ترتیب با ۰/۱۸ و ۱/۸۹۷ گرم برای تیمارهای شاهد و مانکوزب × ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA ثبت شد. تیمار مانکوزب × ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA برترین تیمار در صفت ماده خشک ریشه بود که از لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری با تیمار مانکوزب × " ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA + ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA" نداشت.

کلمات کلیدی: بنومیل، کاربندازیم، مانکوزب، تکثیر غیر جنسی، IBA، NAA.